

।। अंतरी पेटवू ज्ञानज्योत ।।
उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव

प्रथम वर्ष कला शाखा
विषय - संस्कृत (जन.)

प्रथम सत्र (Semester I) SNK-१०८११
द्वितीय सत्र (Semester II) SNK-१०८२१

जून २०१७ पासून अंमलात येणारा अभ्यासक्रम

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव

प्रथम वर्ष कला अभ्यासक्रम

जून २०१७ पासून

संस्कृत (सामान्य) जी-१

सूचना:

- १) जून २०१७ पासून प्रथमवर्ष कलासाठीचा अभ्यासक्रम सत्र पध्दतीचा आहे.
- २) प्रत्येक सत्रात ४० गुण अंतर्गत मूल्यांकनाकरिता तसेच ६० गुण बाह्य परिक्षेकरीता असतील.
- ३) प्रत्येक सत्रातील अभ्यासक्रमाकरिता ४५ तासिका असतील.

प्रथम सत्र अभ्यासक्रम

नीतिशतकम् - (शतककाव्य) भर्तृहरी- ३० गुण

(पाचपद्धति- विद्वत् पद्धति, परोपकार, दैव, कर्म, मानशौर्य)

आरोग्यसुभाषितम् - ३० गुण

- अ) अध्ययन व अध्यापनाची वैशिष्ट्ये
- i) संस्कृत साहित्यातील 'शतक' काव्य प्रकाराचा अभ्यास करणे.
  - ii) कवी भर्तृहरीची ओळख करून घेणे
  - iii) आरोग्य सुभाषिताचे महत्त्व जाणून घेणे
- ब) अध्ययन व अध्यापनाचे घटक
- i) कवी भर्तृहरीचा परिचय
  - ii) आरोग्य सुभाषितांचे मानवी जीवनात स्थान
  - iii) नीतिशतकाचे भाषांतर, संदर्भ, काव्यसौंदर्य
  - iv) आरोग्य सुभाषिताचे संदर्भ, अनुवाद

द्वितीय सत्र अभ्यासक्रम - SNK १०८२१

पञ्चतंत्र अपरीक्षितकारकम्।

- अ) अध्ययन व अध्यापनाची वैशिष्ट्ये
- i) कथा साहित्याचा परिचय, परंपरा जाणणे
  - ii) कथेचे नैतिकमूल्य जाणणे
  - iii) कथासाहित्याचे मानवी जीवनात महत्त्व जाणणे
- ब) अध्ययन व अध्यापनाचे घटक
- i) कथांचे भाषांतर
  - ii) वाक्याचे ससंदर्भ स्पष्टीकरण
  - iii) काव्यसौंदर्य, नीतिमूल्ये अभ्यासणे
  - iv) कथासाहित्याचे वेगळेपण अभ्यासणे

संदर्भ ग्रंथ-

१. नीतिशतकम् - डॉ. मंगरुळकर प्रा. हातवळणे
२. नीतिशतकम् - रा. ना. गद्रे, प्रकाशक - आयडीयल बुक सर्व्हिस, पुणे-१९५७
३. नीतिशतकम् - जोशी, अयाचित, सुयोग प्रकाशन, अमरावती
४. वैद्यकीय सुभाषित साहित्यम्- चौखम्बा प्रकाशन वाराणसी
५. वैद्यकीय सुभाषित साहित्यम्- मराठी प्रा.श्री. गायकवाड निकिता प्रकाशन, लातूर
६. वैद्यकीय सुभाषित साहित्यम्- श्री. सातपुते व रानडे, अमोल प्रकाशन, पुणे
७. वैद्यकीय सुभाषित- प्रा. अचार्य अखिलेश शर्मा विद्याभारती प्रकाशन

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव
प्रथम वर्ष कला अभ्यासक्रम
जून २०१७ पासून
संस्कृत (सामान्य) जी-१
प्रश्नपत्रिका स्वरूप व गुण विभागणी

वेळ - २ तास

एकूण गुण- ६०

प्रथम सत्र - वैद्यकीय सुभाषितम्

प्र. श्ला अ	-	योग्य पर्याय निवडा (८ पैकी ६)	६ गुण
प्र. श्ला ब	-	एका वाक्यात उत्तरे द्या (८ पैकी ६)	६ गुण
प्र. २रा	-	दोन वाक्यात उत्तरे द्या (९ पैकी ६)	१२ गुण
प्र. ३रा	-	ससंदर्भ स्पष्टीकरण द्या (५ पैकी ३)	१२ गुण
प्र. ४था	-	भाषान्तर करा (५ पैकी ३)	१२ गुण
प्र. ५वा	-	प्रश्नांची उत्तरे द्या (३ पैकी २)	१२ गुण

एकूण गुण ६०
अंतर्गत परीक्षा गुण ४०

पंचतंत्र अपरीक्षितकारकम्

प्र. श्ला अ	-	योग्य पर्याय निवडा (८ पैकी ६)	६ गुण
प्र. श्ला ब	-	एका वाक्यात उत्तरे द्या (८ पैकी ६)	६ गुण
प्र. २रा	-	दोन वाक्यात उत्तरे द्या (९ पैकी ६)	१२ गुण
प्र. ३रा	-	ससंदर्भ स्पष्टीकरण द्या (५ पैकी ३)	१२ गुण
प्र. ४था	-	भाषान्तर करा (५ पैकी ३)	१२ गुण
प्र. ५वा	-	प्रश्नांची उत्तरे द्या (३ पैकी २)	१२ गुण

एकूण गुण ६०
अंतर्गत परीक्षा गुण ४०

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव
विषय - संस्कृत
(जून २०१७ पासूनचा अभ्यासक्रम)
समकक्ष - अभ्यासक्रम

वर्ग	जुना अभ्यासक्रम	नवीन अभ्यासक्रम जून २०१७ पासून
एफ.वाय.	प्रथम सत्र G-१ (गुण १००)	प्रथम सत्र G-१ (गुण ६०)
बी. ए.	१. नीतिशतकम् (शताककाव्य) भर्तृहरि ६० गुण	१. नीतिशतकम् (५ पध्दती) ३० गुण
	२. अंतर्गत चाचणी ४० गुण	२. वैद्यकीय सुभाषितम् ३० गुण
	द्वितीय सत्र - G१ (गुण ५०)	३. अंतगत चाचणी ४० गुण
	३. स्वप्नवासवादत्तम् - कवी भास ६० गुण	द्वितीय सत्र - G१ (गुण ६०)
	४. अंतर्गत चाचणी ४० गुण	४. पंचतंत्र ६० गुण
		५. अंतर्गत चाचणी ४० गुण

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव

एफ. वाय. बी. ए.

जून २०१७ पासून अंमलात येणारा अभ्यासक्रम

रोजगाराच्या उपलब्ध होणाऱ्या संधी

- शाळा व महाविद्यालय शिक्षक, प्राध्यापक
  - तुलनात्मक भाषेच्या अभ्यासाची संशोधनात संधी
  - भाषाशास्त्रीय दृष्टीकोनातून देश, विदेशात संशोधनास संधी
  - भाषांतर करण्याचा रोजगार (उदा. आयुर्वेद कंपनी इ.)
  - शीलालेख, ताम्रपट, भुर्जपत्र, हस्तलिखित शास्त्रातून पुरातत्त्व विभागात काम करण्याची संधी
  - भाषाप्रभुत्व असल्यास आकाशवाणी, दूरदर्शनवरून निवेदक, सूत्रसंचालक रुपाने काम करण्याची संधी.
  - भाषालिखाणातून वृत्तपत्रातून लेखनाची संधी
  - संगणकद्वारा भाषाविषयक वेगवेगळे सॉफ्टवेअर तयार करण्याची संधी
  - मतिमंद मुलांना उच्चारण्यासाठी संस्कृत भाषेच्या माध्यमातून उच्चारण शुध्दीसाठी वर्ग घेणे
  - उत्तम वक्ता होणे
  - स्पर्धा परीक्षांमध्ये जसे MPSC, UPSC मध्ये संस्कृत मुख्य विषय म्हणून निवड करता येतो.
  - भारतीय सैन्यदलात धर्मगुरु पदाकरीता संधी
- भाषाविषयक कोश प्रकल्प निर्मितीमध्ये संधी